

Otázka: Evropská integrace

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): jogurtzopocna

Evropská integrace

- Je postupný proces propojování a sblížování států Evropy pro hospodářské, kulturní a ekonomické procesy
- Pokud hovoříme o evropské integraci, myslíme tím především tu, která vznikala po 2.sv.válce - v 50. letech 20. století, kdy vznikla 3 evropská společenství

...Ovšem snaha spojovat se v různá společenství je mnohem starší:

- **Karel Veliký** - císař Svaté říše římské chtěl znovu vytvořit římskou říši. Zajímavostí je však, že tuhle říši chtěl vytvořit na územích dnešní Belgie, Nizozemska a Lucemburska, Francie, Německa a Švýcarska - (tedy ty, kteří zakládali ES), a vytvořil zde společnou měnu
- **Jiří z Poděbrad** - je mu připisována myšlenka o vytvoření evropské konfederace
- **Viktor Hugo** - poprvé použil pojem „Spojené státy evropské“

Historie

- Jedním z důvodů partnerského společenství byl požadavek, aby se už nikdy neopakovala globální válka (1. sv. válka)
- Plány však přerušila 2. sv. válka a místo integrace se Evropa rozdělila
- Část Evropy se však spojila proti společnému nepříteli
- **1948 - Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci**
 - 18 členů rozhodovalo o rozdělení Marshallova plánu (hospodářskou pomoc USA)

pro státy válkou zdecimované Evropě

- **1949 - RADA EVROPY** – evropská konference z podnětu Winstona Churchilla
 - snaha o spolupráci hospodářskou, kulturní a ekonomickou
- Ve stejném roce vzniká protipól v Moskvě RVHP

EVROPSKÁ SPOLEČENSTVÍ 50. LÉTA 20. STOLETÍ

Schumanova deklarace

- za počátek zrodu sjednocené Evropy je považována tzv. SCHUMANOVA DEKLARACE
- Robert Schuman byl francouzský ministr zahraničí, který navrhoval zavedení společné výroby uhlí a oceli (úzkou spolupráci mezi Francií, Německem a dalšími zeměmi, které o tuhle spolupráci projeví zájem)
- května 1950 byl oficiálně zveřejněn návrh (tento den se slaví jako den EU)
- *Proč mělo společenství výroby uhlí a oceli přispět k udržení míru v Evropě ?*
 - Z oceli se vyrábí zbraně, a uhlí je energetickou surovinou pro výrobu a bez něj by se nedala vyrábět ocel.
 - Tím, že by byly státy podřízeny jednomu úřadu, by se předcházelo tajné výrobě zbraní, odhalilo by se to srovnáním těžby a výroby z předchozích let
 - ESUO (Evropské společenství uhlí a oceli) -> členy: Fr, Něm, It, Benelux

*zajímavostí je, že nevstoupila VB, přestože W. Churchill toužil po sjednocení, avšak Britové se nikdy necítili být Evropany, a navíc měli velmi silného ekonomického partnera – USA

- ESUO byla organizace v níž členské státy velmi dobře spolupracovali a tak se rozhodli rozšířit společenství v oblasti *jaderné energie* a především *hospodářské spolupráce*

Dne 27. 3. 1957 tak byly podepsány v Římě, tzv:

- **ŘÍMSKÉ SMLOUVY (1.1.1958)**
 - EHS – Evropské hospodářské společenství
 - EURATOM – Evropské společenství pro atomovou energii

EHS

- Cílem bylo vytvoření společného trhu, rychlejší zvyšování živ. úrovně, odstranění cel...
- Opět nevstoupila VB-ta se odmítla podřídit nadnárodním orgánům, Francie prosazovala volný obchod se zemědělstvím a VB měla lepší zemědělství a nechtěla doplácet na neefektivitu zemědělství na kontinentu

EURATOM

- Vyřešit problém s uhelnými elektrárnami
- Dalším zdrojem pro energetiku byla **ropa**, svět v této době poznal Suezskou krizi
- -> sledovat využívání států v jaderné energetice (zajistit kontrolu aby žádný stát nezneužil atomovou energii pro zbrojní účely a neohrozil bezpečnost členských států)

60. LÉTA 20.STOLETÍ (EZVO, SLUČOVACÍ SMLOUVA, SNAHA VB O VSTUP)

EZVO (Evropská zóna volného obchodu)

- Snaha VB o hospodářské seskupení v němž jsou odstraněny bariéry obchodu mezi členskými státy, ale při obchodování se zbytkem světa postupuje každý podle vlastních pravidel. VB se nepodařilo přilákat státy jako je Německo, Francie, Itálie do EZVO vstoupilo Norsko, Dánsko, Švédsko, Portugalsko .. nicméně EVZO nedosáhlo nikdy výraznějšího významu

ES (EVROPSKÁ SPOLEČENSTVÍ)

- ESUO, EURATOM, EHS à byli spravovány každé zvlášť, každý svoje rady, komise, orgány, a tak bylo těžké zajistit kooperaci tak, aby byla efektivní, rozšiřující oblast spolupráce s členskými státy se dohodly na sloučení všech rad, komisí a orgánů **do jednoho celku**
-> **tak vznikla ES**

Snaha VB o vstup do EHS/ES

- Doposud to pro VB nebylo výhodné vstoupit do výše uvedených organizací, ale v průběhu let se názor na integrující Evropu změnil a v důsledku rozpadu koloniálních velmocí v 60. letech se Velká Británie stávala malým hráčem ve svět. politice.
- USA je tlačili k tomu aby se přidali k integraci a posílili tak euro-americkou spolupráci ve světě, kde rostla moc Sovětského svazu.
- Od roku 1961 tak začínají ES jednat o přijetí VB do společenství. Hlavním odmítačem byla Francie, kdy Charles de Gaulle se bál, že USA by přes svého spojence VB prosazovala své zájmy v Evropě a že by Francie ztratila vedoucí pozici ve společenstvích díky tomu, že VB získala systém jaderných střel Polaris od USA

ROZŠÍŘENÍ ES 1973 -1986

	1.VLNA	2.VLNA	3.VLNA
původní členové	členové od r.1973	členové od r.1981	členové od r.1986
FRANCIE	VELKÁ BRITÁNIE	ŘECKO	ŠPANĚLSKO
NĚMECKO	DÁNSKO		PORTUGALSKO
BELGIE	IRSKO		
NIZOZEMÍ			
LUCEMBURSKO			
ITÁLIE			

Schengenská dohoda

- 1986 na popud řidičů kamiónů, kteří protestovali proti dlouhému čekání na hranicích -> vzniká dohoda o odstranění celního prostoru, včetně letišť a přístavů
- Nejprve podepsali státy BeNeLuxu, později Itálie, Port.+Španěl., Řecko, Rakousko...

SJEDNOCENÍ NĚMECKA 3.ŘÍJNA 1990

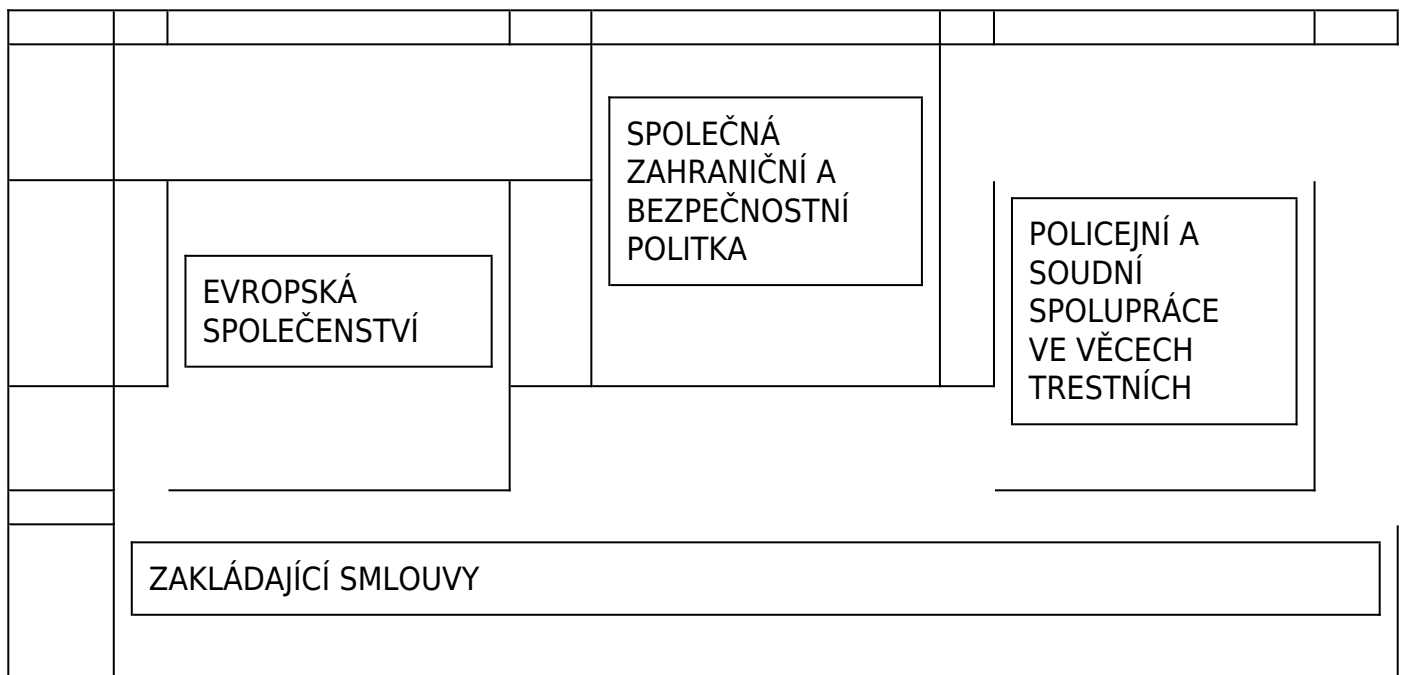
- Východní Německo (NDR) se sjednocuje se Západním Německem (SRN) a stává se tak automaticky členem ES

VZNIK A VÝVOJ EVROPSKÉ UNIE

MAASTRICHTSKÁ SMLOUVA

- Zprvu se jedná o revizi zakládajících smluv ES
- 1992 je vypracován dokument, který plánuje vznik Evropské unie
- **1993** nabývá Maastrichtská smlouva platnosti

VZNIK EVROPSKÉ UNIE

4. VLNA ROZŠÍŘENÍ

- 1. 1. 1995 vstupují Finsko, Rakousko, Švédsko

Nahrazení evropského měnového institutu

- červen 1998 evr. měnový institut -> **Evropská centrální banka** sídlo ve Frankfurtu
- 1. 1999 zavádí se společná měna euro € (nejdříve pro bezhotovostní styk)
- 1. 2002 ve 12 členských státech se začíná používat €

5. VLNA ROZŠÍŘENÍ 1. 5. 2004

- největší rozšíření v historii podle smlouvy z Nice

ČESKÁ REPUBLIKA	MALTA
ESTONSKO	MAĎARSKO
LITVA	POLSKO
LOTYŠSKO	SLOVENSKO
KYPR	SLOVINSKO

6. VLNA ROZŠÍŘENÍ 1. 1. 2007

- RUMUNSKO - výrazně jim to ekonomicky pomohlo
- BULHARSKO

7. VLNA ROZŠÍŘENÍ 2013

- CHORVATSKO
- - > **28 ČLENŮ EU**

HLAVNÍ ORGÁNY EU:

- Evropská rada (summit) – tvoří ji:
 - hlavy států + předsedové vlády + ministři zahraničí + předseda evr. komise
 - Rada EU – rada ministrů, ministři jednotlivých vlád členských států
 - Evropská komise – eurokomisaři
 - Evropský parlament – legislativa institucí (schvalování zákonů)
 - Evropský soudní dvůr – nejvyšší soud v EU
 - Evropský účetní dvůr – kontroluje € společně s evropskou bankou